

Raporti i Transparencës 2019

Përditësuar, gusht 2020

Përmbajtje

Mbi raportin e transparencës 2019	1
Struktura ligjore, pronësia dhe marrëveshjet e rrjetit	2
Organet drejtuese	3
Standardet dhe cilësia e sistemit të kontrollit të brendshëm	4
Kontrollet e cilësisë në PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K.....	5
Praktikat e pavarësisë.....	6
Edukim i vijueshëm	8
Shoqëritë e audituara	9
Kontakte.....	10

Mbi raportin e transparencës 2019

Ky raport publikohet në përputhje me kërkesat e Nenit 10 të Ligjit Nr. 06/L-032 për Kontabilitet, Raportim Financiar dhe Auditim, në Republikën e Kosovës.

Raporti është i zbatueshëm për vitin financiar 2019.

Në PricewaterhouseCoopers (PwC), ne jemi të angazhuar për të vendosur në praktikë parimin e transparencës.

Për të bërë realitet këtë angazhim dhe për t'iu paraqitur më shumë qartësi palëve të interesuara, në mënyrë të vazhdueshme ne rishikojmë mënyrat se si punojmë, përshkruajmë veten dhe komunikojmë si brenda shoqërisë ashtu edhe jashtë saj.

Nga këndvështrimi ynë, faktorët kyç të cilët e dallojnë PwC nga organizatat kryesore botërore të shërbimeve profesionale janë shkalla e shtrirjes së rrjetit të PwC dhe standardet të cilave firmat e PwC iu përmbahen. Këto standarde mbulojnë fusha të rëndësishme të tilla si: pavarësia dhe menaxhimi i riskut, menaxhimi i kapitalit njerëzor, marka dhe komunikimet.

Firmat e rrjetit PwC kanë rënë dakord të ndjekin standardet e rrjetit dhe të jenë subjekt i rishikimeve periodike. Pajtueshmëria e firmave PwC me standardet e rrjetit monitorohet rregullisht.

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K., një nga shoqëritë e rrjetit global të PwC i nënshtrohet të njëjtave procedura si gjithë firmat e tjera të rrjetit.

Në këtë raport, po ndajmë disa detaje në lidhje me strukturën ligjore dhe pronësinë, organizimin e rrjetit të PwC, përshkrimin e strukturës drejtuese, standardeve dhe proceseve - duke përfshirë informacione specifike në lidhje me pavarësinë, shpërblimin dhe edukimin e vazhdueshëm.

Struktura, ligjore, pronësia dhe marrëveshjet e rrjetit

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K.

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K. është shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar në përputhje me dispozitat e Ligjit nr. 06/L-016 për Shoqëritë Tregtare. Kapitali i shoqërisë zotërohet nga Znj. Laureta Këlliçi në masën 50%, Z. Jonid Lamllari në masën 1% dhe nga PricewaterhouseCoopers Eastern Europe BV, shoqëri pjesë e rrjetit global të PwC e themeluar në Holandë, në masën 49%.

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K. është pjesë e rrjetit PwC, ashtu si PricewaterhouseCoopers Eastern Europe BV.

Marrëveshjet e rrjetit dhe firmat anëtare

Si pjesë e rrjetit PwC, PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K. është një njësi ligjore e veçantë ashtu si çdo firmë e rrjetit PwC. Në shumicën e vendeve të botës, e drejta për të praktikuar auditim dhe kontabilitet i lejohet vetëm firmave kombëtare që janë të zotëruara për pjesën më të madhe nga profesionistë vendas të kualifikuar. PwC është një rrjet global i firmave anëtare të veçanta, të zotëruara dhe që operojnë lokalisht në vende të ndryshme përreth botës. Firmat PwC janë anëtare të PricewaterhouseCoopers International Limited dhe kanë të drejtën që të përdorin emrin e PricewaterhouseCoopers.

Rrjeti u siguron firmave anëtare bazat për të ndarë njohuritë, aftësitë dhe burimet, duke bërë të mundur që firmat e PwC të punojnë bashkë për të siguruar në mënyrë të vazhdueshme shërbime të një cilësie të lartë në shkallë globale ndaj klientëve ndërkombëtarë dhe lokalë, ndërkohë që vazhdojnë të operojnë si biznese lokale.

PricewaterhouseCoopers International Limited

PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) është një shoqëri private britanike me përgjegjësi të kufizuar. PwCIL nuk praktikon kontabilitet, nuk u siguron shërbime klientëve dhe nuk bën biznes me palë të treta. Përkundrazi, qëllimi i saj është të veprojë si një entitet koordinues për firmat PwC në rrjetin global PwC.

PwCIL punon për të zhvilluar dhe zbatuar politika dhe nisma të cilat krijojnë një trajtim të përbashkët dhe të koordinuar për firmat PwC, aty ku është e përshtatshme. PwCIL fokusohet në fushat kyçe si strategjia, marka, risku dhe cilësia.

Organet drejtuese

Struktura drejtuese e PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K.

Shoqëria administrohet nga Znj. Laureta Këlliçi, ortake e PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K dhe Auditore Ligjore e licencuar nga KKRF në Kosovë.

Pjesë e shoqërisë janë dy auditorë ligjorë të licencuar nga Këshilli i Kosovës për Raportin Financiar në Republikën e Kosovës:

- Znj. Laureta Këlliçi
- Z. Jonid Lamllari, ACCA

Drejtimi dhe politikat drejtuese të PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K. janë të bashkërenduara me rrjetin e PwC në Evropën Qëndrore dhe Lindore dhe me rrjetin global të PwC.

PwC në Evropën Qëndrore dhe Lindore

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K. është pjesë e grupimit të shoqërive anëtare të rrjetit global të PwC për Evropën Lindore dhe Qendrore (PwC Central and Eastern Europe – CEE).

Ky grupim është një sistem matricor i drejtimit ku çdo ortak apo partner ka të drejtën për të votuar çdo katër vjet për Drejtorin Ekzekutiv dhe Bordin Drejtues i cili përbëhet nga Drejtorë Ekzekutiv dhe Operacional nga shoqëritë e ndryshme anëtare të PwC CEE ku bën pjesë edhe PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K.

Bordi është përgjegjës për të përcaktuar objektivat e biznesit në nivel grupi (PwC CEE) dhe për të siguruar që të gjitha shoqëritë pjesë e grupimit PwC CEE janë gjithnjë në përputhshmëri të plotë me politikat ndërkombëtare që zbatohen nga firmat anëtare të rrjetit të PwC.

Bordi Drejtues i PwC CEE përbëhet nga pesë anëtarë.

Bordi Global

Bordi ka përgjegjësi për qeverisjen e PwCIL, mbikëqyrjen e Ekipit Udhëheqës të Rrjetit dhe miratimin e standardeve të rrjetit. Bordi nuk ka rol të jashtëm. Anëtarët e Bordit zgjidhen nga partnerët e gjithë firmave PwC çdo katër vjet, me bordin aktual i cili e ka filluar punën në korrik 2016.

Ekipi Udhëheqës i Rrjetit

Ekipi Udhëheqës i Rrjetit përcakton strategjinë e përgjithshme për rrjetin PwC dhe standardet për të cilat firmat pajtohen që t'iu përmbahen.

Këshilli i Strategjisë

Këshilli i Strategjisë, i cili përbëhet nga liderët e firmave më të mëdha PwC, përshtat ndryshimet në drejtimin strategjik të rrjetit dhe mundëson shtrirjen e tyre në ekzekutimin e strategjisë.

Ekipi Ekzekutiv i Rrjetit

Ekipi Ekzekutiv i Rrjetit raporton tek Ekipi Udhëheqës i Rrjetit dhe koordinon linjat kryesore të shërbimit dhe fusha të tilla si Risku dhe Cilësia, Kapitali Njerëzor, Operacionet, Marka dhe Komunikimi në të gjithë Rrjetin PwC.

Standardet dhe cilësia e sistemit të kontrollit të brendshëm

Anëtarësimi në rrjetin PwC varet nga zbatimi i standardeve të përbashkëta nga një firmë. Çdo firmë PwC është përgjegjëse për rrezikun e vet dhe cilësinë e punës dhe, kur është e nevojshme për zhvillimin e përmirësimeve. Për të mbështetur transparencën dhe qëndrueshmërinë, çdo anëtar i firmës nëpërmjet partnerit të territorit nënshkruan një konfirmim vjetor të përputhshmërisë me standardet e përcaktuara. Siç u tha më lart, këto mbulojnë një gamë të gjerë fushash, duke përfshirë pavarësinë, etikën dhe sjelljen e biznesit, auditimin, këshillimin dhe menaxhimin fiskal, qeverisjen, politikat kundër korrupsionit dhe mbrojtjen e të dhënave dhe privatësinë.

Për të ndihmuar firmat PwC të zbatojnë standardet, ekzistojnë disa procese të përbashkëta që përfshijnë :

- Mënyrën si ne bëjmë biznes
- Kulturën e qëndrueshme
- Politikat e cilësisë dhe proceset
- Kontrollat e cilësisë

Mënyra si ne bëjmë biznes

Firmat e PwC ndërmarrin aktivitetet e tyre të biznesit në kuadër të zbatimit të standardeve profesionale, ligjeve, rregulloreve dhe politikave të brendshme. Këto plotësohen nga një Kod Etike dhe Sjellje Biznesi për partnerët dhe stafin.

Kapitali njerëzor i PwC ka detyrim të njohë, të kuptojë dhe të përmbushë udhëzimet e përfshira në këtë kod, si dhe vlerat e firmës në të cilën janë bazuar udhëzimet e tij.

Kulturë e qëndrueshme

Për të promovuar suksesin e vazhdueshëm të biznesit, firmat PwC ushqejnë një kulturë që mbështet dhe inkurajon punonjësit e PwC që të sillen në mënyrë të përshtatshme dhe etike, sidomos kur ata marrin vendime të vështira. Punonjësit e PwC kanë qasje të drejtpërdrejtë në një rrjet të gjerë mbështetës brenda firmave të tyre përkatëse – në mënyrë formale dhe joformale, specialistë dhe teknikë për të ndihmuar ata të arrijnë zgjidhje të përshtatshme. Ekziston edhe një kulturë e skepticizmit, e objektivitetit profesional dhe bashkëpunimit mes firmave, si dhe konsultimi të cilat të gjitha së bashku mbështesin këtë kulturë.

Politikat e cilësisë dhe proceset

Çdo firmë PwC ka politika të bazuara në standardet e rrjetit PwC. Gjithë firmat PwC kanë qasje në metodologjitë e përbashkëta dhe materialet mbështetëse për gjithë shërbimet që ato ofrojnë. Këto metodologji dhe materiale janë të ndërtuara për të ndihmuar partnerët e firmave dhe stafin e tyre për të kryer punën e tyre në mënyrë të qëndrueshme, dhe për të mbështetur zbatimin e tyre në funksion të përmbushjes së standardeve dhe mënyrës se si PwC bën biznes. Çdo udhëheqës i një angazhimi është përgjegjës për caktimin e partnerit dhe stafit për çdo angazhim të veçantë dhe për ndërtimin e kombinimit të duhur të kompetencës profesionale dhe të përvojës.

Kontrollet e cilësisë në PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K.

Çdo firmë PwC është përgjegjëse për monitorimin e efektivitetit të cilësisë së sistemeve të kontrollit të saj. Kjo përfshin kryerjen e një vetë-vlerësimi të sistemeve të saj, të procedurave dhe kryerjen e aktiviteteve në lidhje me të - kontrolle të pavarura për angazhimet individuale. Përveç kësaj, PwC CEE dhe PwCIL monitoron pajtueshmërinë e rrjetit të firmave me standardet e rrjetit dhe ato profesionale. Kjo përfshin monitorimin për të siguruar që çdo firmë PwC kryen kontrolle objektive të kontrollit të cilësisë dhe kontrolle të angazhimit në përputhje me rregulloren dhe proceset e vendosura. Në mënyrë periodike, organet drejtuese të PwC CEE, kryejnë kontrolle të pavarura të cilësisë së firmave anëtare të saj.

Standardi përkatës në sajë të së cilit kryhen kontrolle të cilësisë është 'Standardi Ndërkombëtar për Kontrollin e Cilësisë 1': Kontrolli i cilësisë për firmat që kryejnë auditime dhe rishikime të pasqyrave financiare dhe angazhime të tjera të sigurisë dhe të shërbimeve të lidhura ('SNKC 1').

Përveç sa më sipër, çdo partner i PwC është subjekt i rishikimit në nivel angazhimi të paktën një herë çdo tre vjet. Ky rishikim përfshin rishikimin e detajuar të praktikës së auditimit për angazhime të veçanta. Qëllimi është kontrolli për përmbushjen e standardeve të rrjetit PwC nga ana e çdo partneri në çdo angazhim për sa i përket procedurave të detajuara të tij.

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K. i nënshtrohet edhe kontrolleve periodike që kryhen nga Shoqata e Kontabilistëve të Certifikuar dhe Auditorëve të Kosovës dhe Keshilli i Kosovës për Raportim Financiar.

Qëllimi thelbësor i programit të rishikimit të cilësisë është të vlerësojë për çdo firmë PwC që:

- sistemet e menaxhimit të cilësisë janë efektive dhe në përputhje me standardet e rrjetit
- angazhimet e përzgjedhura për rishikim janë kryer në përputhje me standardet profesionale dhe kërkesat e auditimit/shërbimet tjera të PwC
- rreziqet janë identifikuar dhe menaxhuar në mënyrën e duhur

Kontrollet e cilësisë të kryera në mënyrë të pavarur nga PwC CEE janë të vazhdueshme për PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K., ashtu si për çdo firmë tjetër anëtare. Kontrolli i cilësisë i ushtruar nga PwC CEE në lidhje me procedurat e ndjekura nga PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K. ka rezultuar i suksesshëm.

Gjatë viteve 2016 - 2019 , shoqëria i është nënshtruar rishikimeve të brendshme të cilësisë, të cilat kanë rezultuar gjithashtu me rezultate pozitive.

Praktikat e pavarësisë

Politika

Audituesit duhet të jenë objektivë në çdo aspekt të punës së tyre. Pavarësia është thelbi i këtij objektiviteti dhe ka dy elemente: pavarësia e të menduarit dhe pavarësia e shfaqur.

PwC i përforcon këto elementë përmes një kombinimi duke vendosur theksin e duhur nga strukturat më të larta drejtuese, nëpërmjet konsultimeve të pavarura mbi çështje që kërkojnë gjykim, trajnimeve të vijueshme si dhe vëzhgimeve dhe zbatimeve të kujdeshme të kërkesave mbi pavarësinë.

Politika Globale mbi Pavarësinë e PwC – bazuar në Kodin e Etikës për Profesionin e Kontabilistit sipas Bordit të Etikës së Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilistëve - përmban minimumin e standardeve me të cilat firmat PwC kanë rënë dakord për t'i përmbushur, përfshirë procese për ruajtjen e pavarësisë nga klientët kur është e nevojshme.

Firmat PwC vendosin kufizime dhe procese shtesë sipas rregullave lokale dhe kërkesave etike. Detajet mbi kërkesa të tilla me efekt jashtë vendit komunikohen përmes rrjetit.

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K., ashtu si gjithë shoqëritë e tjera të rrjetit, ka implementuar një sistem për programin dhe monitorimin e pavarësisë i cili konsiston në:

1. Politikat dhe procedurat e shkruara;
2. Sistemin automatik të vëzhgimit për shoqëritë të cilave mund t'u ofrohen shërbime të kufizuara bazuar në standardet ndërkombëtare të etikës;
3. Trajnimin e vijueshëm mbi pavarësinë;
4. Monitorimin e brendshëm të sistemeve dhe kontrolleve të pavarësisë;
5. Përgjegjësinë për pavarësinë që i caktohet drejtuesve;
6. Kulturën e përshtatshme që fokusohet në përcaktimin e përgjegjësisë duke filluar nga strukturat kryesore;
7. Raportimin e menjëhershëm të negociatave të punësimit të stafit me klientë të shoqërisë;
8. Raportimin e stafit në lidhje me shkelje të mundshme të pavarësisë;
9. Politikat dhe proceset e disiplinës;
10. Kontrollin mbi marrëdhëniet e biznesit dhe komisionet apo tarifat e kushtëzuara.

Në kuadër të përmbushjes së standardeve ndërkombëtare të etikës dhe pavarësisë, PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K. ka krijuar dhe monitoron sistemet e kontrollit për të arritur përmbushjen e kriterëve të mëposhtme:

1. Përgjegjësinë e drejtimit dhe cilësinë brenda shoqërisë
2. Kërkesat etike
3. Procedurat për pranimin dhe vazhdimësinë e marrëdhënieve me klientët dhe angazhimet specifike
4. Burimet njerëzore
5. Kryerjen e angazhimit
6. Monitorimin.

Trajnimi

Modulet e trajnimit mbi Politikën e Pavarësisë Globale PwC si dhe tema të lidhura realizohen nga të gjitha firmat PwC. Ata plotësojnë këto materiale trajnimi me elementë shtesë të përshtatur për të reflektuar kërkesat e tyre lokale. Linjat e shërbimit si Angazhimet e Auditimit dhe Sigurisë, Tatime dhe Këshillimi Financiar gjithashtu sigurojnë trajnime dhe materiale të tjera që lidhen me parashikime mbi shërbimet jashtë sigurimit dhe marrëdhëniet e biznesit. Punonjësit e rinj trajnohen mbi Politikën e Pavarësisë Globale të PwC pavarësisht se në cilën linjë/fushë shërbimi janë punësuar.

Pajtueshmëria

Proceset e pajtueshmërisë bazohen në një kombinim të aktivitetit të biznesit dhe sistemeve të monitorimit.

Firmave PwC iu kërkohet të sigurohen me autorizimin nga partneri drejtues i angazhimit në lidhje me parashikimet për shërbimet jashtë auditimit – dhe në disa raste – për shërbimet e auditimit mbi firmat në “Listën e Pavarësisë”. Autorizimi jepet vetëm pas një analize të kujdesshme nëse shërbimi mund të dëmtojë pavarësinë e firmës raportuese.

Partnerëve dhe menaxherëve, të cilët përballen me klientët në të gjitha firmat PwC, iu kërkohet të regjistrojnë detajet mbi portofolët e investimit në një bazë të dhënash konfidenciale që siguron monitorimin e investimeve në kohë reale të mbajtura përkundrejt ‘Listës së Pavarësisë’ të letrave me vlerë të palejuara. Marrëdhëniet e bizneseve të bashkuara duhet të aprovohen, regjistrohen dhe monitorohen rregullisht.

Përveç këtyre dhe sistemeve të tjera të monitorimit të pajtueshmërisë, firmat PwC kryejnë një sërë procesesh konfirmimi dhe verifikimi duke përfshirë:

- konfirmimet vjetore mbi përputhshmërinë, dhe
- inspektimet dhe programet e testimit mbi përputhshmërinë.

Shkeljet

Firmat PwC kanë politika disiplinore dhe mekanizma për të promovuar pajtimin me politikën dhe proceset e pavarësisë, si dhe raportojnë e adresojnë çdo shkelje të kërkesave të rrjetit PwC.

Edukim i vijueshëm

Nëpërmjet trajnimit dhe edukimit të vijueshëm, PwC ka për qëllim të sigurojë qasje kundrejt një programi të gjerë kursesh të zhvilluara në përputhje me standardet globale, ndërkohë gjithashtu t'i sigurojë mbështetje udhëheqjes së firmave të PwC-së dhe duke nxitur përgjegjësi personale për trajnim të vazhdueshëm.

Firmat e PwC janë të angazhuara për realizimin e auditimeve me cilësi në të gjithë botën. Për këtë, iu ofrohet një kualifikim dhe trajnim i qëndrueshëm praktikuesve të auditimit si dhe specialistëve në këshillim financiar dhe atyre në fushën e taksave të cilët sigurojnë mbështetje gjatë auditimit, qasje në kurse që mbulojnë mjetet e auditimit të PwC, të rejat mbi standardet e auditimit dhe të kontabilitetit dhe implikimet e tyre, fushat e riskut të auditimit dhe cilësi në angazhime. Kurset trajnuese zhvillohen duke përdorur teknikat më të mira të mësimin, të hartuara për të përmbushur nevojat e praktikuesve në auditim.

Zgjedhjet tona për trajnim janë të ndërtuara për të zhvilluar gjykimin profesional, skepticizmin dhe përsosmërinë teknike dhe profesionale për të arritur cilësinë në çdo gjë që bëjmë. Ka shumë programe të fokusuara për individë me role të veçanta ose që iu shërbejnë klientëve me karakteristika unike. Këta individë përfshijnë Partnerë të Kontrolleve të Cilësisë; punonjës që udhëheqin auditime shumëkombëshe ose angazhime me qendra shërbimi të përbashkëta, dhe punonjës që iu shërbejnë klientëve në botë që janë të listuar në bursat amerikane. Fokusi ynë vitin e kaluar ka qenë zhvillimi dhe pasurimi i mëtejshëm i kurrikulave tona - në përgjigje të nevojave që kemi identifikuar tek punonjësit tanë.

Megjithatë, përveç fokusimit në “çfarë” mësojnë punonjësit tanë, është po aq e rëndësishme për të marrë në konsideratë mënyrën si ata e bëjnë këtë. Pjesën më të madhe të qasjes së edukimit e zë përvoja në punë. Një pjesë tjetër e rëndësishme vjen nga të mësuarit nga të tjerët (udhëzimet, vlerësimet), duke diskutuar, duke vëzhguar dhe duke punuar me kolegë ose me trajnerët mbikëqyrës. Pjesa tjetër vjen nga trajnimet formale. Programet tona të trajnimit dhe edukimit variojnë që nga programet on-line deri në kurset në klasë që iu japin punonjësve mundësinë për të zhvilluar gjykimin e tyre profesional, duke ndarë njohuritë dhe përvojat e tyre me instruktorët e tyre dhe kolegët.

Për mbi 276,000 punonjës në të gjithë firmat e PwC, detyra për trajnim dhe edukim të vijueshëm gjatë karrierës është një sfidë e madhe. Mekanizma të të gjitha niveleve për punonjës, firmë dhe rrjet, janë vënë në dispozicion dhe përdoren për të ndihmuar në arritjen e këtij qëllimi. Ekipet e posaçme për trajnimet dhe edukimin në PwC janë përgjegjës për raportimin e planeve për trajnimet e vitit dhe në fund të vitit -komunikimin dhe realizimin e trajnimeve përkatëse për audiencën e synuar për çdo program.

Shoqërite e audituara

Gjatë vitit 2019, PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K., ka kryer auditimin ligjor të katër subjekteve me interes publik, që kanë veprimtarinë e tyre në Republikën e Kosovës.

Shoqëria	Aktiviteti i Shoqërisë
TEB Bank SH.A.	Institucion financiar bankar
Sigma InterAlbanian Vienna Insurance Group SH.A - Dega në Kosovë	Sigurime dhe aktivitete të tjera financiare
SharrCem SH.P.K.	Prodhimi i çimentos
Bechtel Enka -GP O.P.	Ndërtimi i rrugëve dhe autostradave

Kontakte

Laureta Këlliçi

Country Managing Partner

Email: loreta.peci@pwc.com

PricewaterhouseCoopers Kosovo SH.P.K.

Rr. Mujo Ulqinaku No.5 Ap.10 Qyteza Pejton

Prishtinë, Kosovë

Office: +383 38 722 555 | Mobile: +383 45 322 722